

4

Series of the month of Ramadan

زجیرا هه‌یفا ره‌مه‌زانی

THE SITUATION OF THE SALAF IN THE
MONTH OF RAMADAN

ره‌وشا سه‌له‌فان د هه‌یفا ره‌مه‌زانی دا

وه‌رگی‌ران :

م. کو‌سار عبدالعزیز

بادینی‌کن :

ئه‌ئین علی‌حسین

مزگفت

www.mzgaft.com

پروشہ سہلہ فان دہیفا پرمہزانی دا

وہرگیان

م. کوّسار عبدالعزیز

بادینیکن

تہقین علی حسین

مزگہفت

www.mzgaft.com

زنجیرا هہیفا رہمہ زانی

وہرگیان: م. کوسار عبدالعزیز

بادینیکرن: ٹہین علی حسین

دیزایننا نافہر وکی: سایتی مزگفت

دیزایننا بہرگی: زیگر سیتھی

ہژمارا زنجیری: (4)

ژ بہرہمین: سایتی مزگفت www.mzgaft.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

په سن و سوپاسی بو خودی بن ئه وی بتنی و بی هه فیشک، و سلاف لسه ر پیغه مبه رین هنارتی بن و لسه ر پیغه مبه ری مه موحه ممه دی و بنه مال و هه قالین وی بن.

ب راستی خودای مه زن هه یفا په مه زانی گه له ک یا تایبه ت کری و پاداشتی وی بی مه زنه و دق هه یفی دا په رتوکا ئاسمانی (قورئان) ئینایه خوار، و هه ر ئه ف هه یفه کریه هه یفا ته و بی و لیبورینا گونه هان و هه یفا رزگار یونا بنده یا یه ژ ئاگری دوزه خی، و دق هه یفی دا ده رگه هیئ به هه شتی دهینه فه کرن و ده رگه هیئ جه هنه می دهینه گرتن و شهیتان و سه رکیشین وان دهینه گریدان، هه روه سا دق هه یفی دا شه فه ک هه یه شه فه کا پیروزه، و په رستن دق شه فی دا ب خیرا هزار هه یفایه ئه وژی شه فا بهاییه "لیلة القدر"، و ئه ف هه یفه هه یفا پیکولکرنی و چاککرنی یه و هه یفا دوعاکرنی یه.

و ژبه ر څی چه ندی پښه وایین چاک ئانکو (سه له ف) بها و ریزا مه زن یا څی هه یفی دزانی، و بشپوهیه کی تایهت ژ هه یفین دی تر کارین چاک و خیرین پتر دکرن دڅی هه یفی دا، ژبه ر هندی دا رازی بونا خودای مه زن بده ست خو څه بین و ده سته ئینانا وی پاداشتی مه زن ژلای خودای مه زن فه، هنده ک ژ پیشین چاک (سه له فان) دوعا ژ خودی دکرن خودی وان بگه هینته هه یفا په مه زانی، وشه ش هه یفا پشتی په مه زانی دوعا ژ خودی دکرن کو خودی په رستن و روژی و دوعایین وان یین هه یفا په مه زانی ژوان قه بیل بکه ت.

عبدالعزیز کوری داود دیژیت: ئه گه ر گه هشت با هه یفا په مه زانی گه له ک پیکول دکرن بو کرنا کارین چاک و گه له ک په رستن دکر، و پشتی کرنا څی چه ندی هه می خه ما وی ئه و بو کا خودی ئه ف کاره ژی قه بیل کرینه یان نه .

وهرن خوشک و برایین به ریژ دا ئه م به ریخودانه کی بکه یین بو په وشا سه له فان دره مه زانی دا، کو هه می خه ما وان ئه و بو ب

دلسوزی په رستنی بکه ن و کارین چاک بکه ن دفی هه یفی دا، بلا
ته م ژی چافلپکرنا وی کومه لا چاک بکه ن کو ل مهیدانا
په رستنا خودی دا و کرنا کارین چاک دهه یفا په مه زانې دا، و
راستییا مه زناهییا په رستنی بزانی دفی هه یفی دا، وکاری بو
بکه ن و خو بو ئاماده بکه ن.

ټیک: په وشا سه له فان دگهل قورئان خواندنې

پنځه مبهري ﷺ گرنګییه کا تایبهت دا یه قورئان خواندنې ده یفا په مه زانی دا، و نه فه ژي د فه رموده یا فاتیما کچا پنځه مبهري ﷺ بومه دیار دکهت، کو د بیژیت: بابی من ﷺ گوته من (جبریل) علیه السلام سالی ټیک جاری قورئان گه لمن خواندییبه نه و ژي ده یفا په مه زانی دا، و د بیژیت نه و سالا بابی من ﷺ تیدا وه فات کری دوو جارا قورئان دگهل خواند بوو.

و یا باش نه وه بشه ف قورئان بهیته خواندن چونکی شه ف کارکن نینه و میشک یی مژویل نینه ب هزرکرنا کاری فه، و دلسوزیا په رستنې تیدا زنده تر ده ردکه قییت، هه روه کی خودایي مه زن دقورئانا پیروز دا د بیژیت: (إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلاً) [المزمل: 6]

ټانکو: هندی ټه‌و عیبادته یی ب شه‌فی دټټه کرن ټه‌و پتر کاری
ل دلی دکه‌ت، وټه‌و گوټنا تیدا دټټه خواندن یا ټاشکه‌راتره؛
چونکی دل هنگی ژ موژیلاهیپن دنیا یی یی فالایه.

هه‌یفا په‌مه‌زانی گرنگی و تایبه‌تیا خو هه‌یه بو خواندنا قورټانی،
خودایي مه‌زن به‌حسی مه‌زناهییا هاتنا خوارا قورټانی بو مه
دکه‌ت دفی هه‌یفا پیروز دا دبیټیت: (شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ
فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ) [البقره:
۱۸۵]

ټانکو: هه‌یفا په‌مه‌زانی یا کو خودی د شه‌فا وی یا ب بها دا
ده‌ست ب ئینانه خوارا قورټانی کری؛ دا بو مروټان بېته
رینیشانده‌ر، ونیشانین ټاشکه‌را ل سهر هیدایه‌تا خودی
وژټیکجودا کرنا د نافه‌را راستیی ونه‌راستیی تیدا هه‌نه.

ژبه ر څی چه ندی سه له ف خودی دلوقانی ب وان بهت
 گه له ک گرنگی ددانه خواندنا قورثانی ل ه هیفا په مه زانی دا، ل
 په رتوکا (سیر اعلام النبلاء) به حسی هنده ک ژ پیشین چاک بو
 مه دکه ت ژوان :

مالکی کوری نه نه سی: نه گه ر په مه زان ه اتبا ده ست ژخواندنا
 فهرمودا روینشتین نه هلی زانیی دبه ردا به لکو کاری خو دکره
 خواندنا قورثانی.

زبید الیامی: نه گه ر په مه زان ه اتبا، قورثان ناماده دکر و دوست
 و هه قال کومدکرن بو خواندنا قورثانی و دانا وانین وی.

قتاده: نیک ژوان که سایه کو به ری په مه زانی هه ر هفت پوژان
 جاره کی قورثان ختم دکر، به لی د ه هیفا په مه زانی دا هه رسی
 پوژان جاره کی ختم دکر.

دوو: پەوشا سەلەفان دگەل شەف نفیژیان

شەف نفیژی ل دەف پێشینی چاک ببو بازرگانیا باوەرداران،
 کاری سەر فەرازا و سەر کەفتیان بو دگەل زەلامین ئیسلامی،
 و بشەف بەرێخوددانه خودایی مەزن دوعا و لاف لافین خوژ
 خودی دکر.

حەسەنی بەصری دیژییت: من نەدیتە تەشتە ک د پەرسنی دا
 وەکی نفیژین د شەفی دا (شەف نفیژیان) بیت.

ابو عثمان دیژییت: حەفت شەفان مېھقان بوم لدەف (ابو
 ھریرة) رازی بونا خودی لی بیت، من دیت شەف دکرە سی
 بەش، وی و خیزانا وی و خزمەتکارا وی، ھەر جار ئیک ژوان
 نفیژ دکر، ئیک ژوان رادبوو ل بەشی ئیکی نفیژ دکر، ل دویدا
 ئەوی رابوی گازی یین دی دکر بو بەشی دووی، و دویدا
 رادبوون بو بەشی سی.

شەدادی کوری ئەنەسی: ھەر دەمی چوبا لەسەر جەھین خۆی
 نەستی ب شەف، ھەر وہ کی چەوا باقلە ک دەیتە کەلاندن
 ئەھا ھوسا ل وی دەت، دگوت ئەی خودی جەھنەم
 ناھیلەت ئەز بنەم و دا رابیت شەف نەیفییان کەت.

سائی کوری یزید دیئیت: ئیمامی عمر رازی بونا خودی لی
 بیت ئەمری (ابی ابن کعب و تمیم الداری) کر کو پیش نەیفییا
 بکەن ل پیشیا موسلمانا ل ھەیفە پەمەزانی دا، و سورەتین
 قورئانی یین درێژ دخواندن ھەتا ھەلمە دەت مە خۆ بگوپالا
 دگرت ب درێژاھیا نەیفی، و گەلە ک خواندنا قورئانی د شەف
 نەیفییان دا، ھەتا نیزیکی دەرکەفتنا سپیدی (فەجری) مژویلی
 کرنا شەف نەیفییان بون.

عبدالرحمن کوری ھرمز دیئیت: خواندنا قورئانی دەھشت
 روکەتەتان دا سورەت "البقرە" خواندن بەحسی نەیفیین
 تەراویح بو.

ابو الاشهب: ئیک ژ سهله فان بو کو هه ر دهه شه فان دنقیژین ته راویح دا قورئان ختم دکر .

ابن الجوزی خودی دلوقانی پې ببهت دیژیت: سهله ف ژ حهفت پله یان پیکهات بوون دشه ف نقیژیان دا... پله یین سهله فان دشه ف نقیژیان دا ئه فه نه.

پله یا ئیک: شه فا وان هه می ب شه ف نقیژیان ده رباز دبو ژ پشی نقیژا عه یشا هه تا ده می نقیژا سپیدی .

پله یا دووی: نیفا شه فا وان ب شه ف نقیژیان ده رباز دبوو.

پله یا سی: ل سیکا شه فی دا رابن بو کرنا شه ف نقیژیان پیغه مبه ری خودی ﷺ دیژیت: خوشتفیتین نقیژ لده ف خودای مه زن نقیژین پیغه مبه ر داودی بون سلاف لی بن چونکی دا هه تا نیفا شه فی نفیت و ل سیکا شه فی دا رابیت و شه ف نقیژیان که ت، شه ش یه کین شه فی دا نفیت.

پله یا چواری: رابون ل شه ش یه کا شه فی یان پیج یه کا شه فی

پله یا پینجی: ئەفه گریډای ده می نه بون هه ما شه ف نفیژی
دکرن هه تا خه وا وان هات با و نقست بان، و هه رده می ژخه و
رایی بان دوباره شه ف نفیژی دکرنه فه.

پله یا شه شی: ئەفان ب شه فی دوو روکعت یان چوار
روکعت دکرن.

پله یا حه فتی: هنده کان ل نابقه را عه يشا و مغرب (ناقبه را نفیژا
عه يشا و مغرب) شه ف نفیژی دکرن، هه روه سا ل دو ماهییا
شه فی ژی شه ف نفیژی دکرن، ئانکو ده سته پیک و دو ماهییا
شه فین خو ساخ دکرن ب نفیژان، هه روه کی دفه رمودا ئیمای
موسلم دا هاتی کو پیغه مبه ری ﷺ گوتیه: ب راستی دشه فی دا
ده مژمیره ک هه یه هه ر موسلمانه کی بگه هیته وی ده مژمیری و
تیدا هه ر دوعا و داخوازییه کا ژخودی بکته ئیلا خودی دی
ده تی.

هندهک ریځک و نه گهر بو بسانا هیکرنا شهف نفیژیان:

هندهک ژ زانایان چهند ریځک و نه گهر دیار کرینه ژبو
بسانا هیکرنا شهف نفیژیان هندهک دیار و ئاشکه رانه و
هندهک فه شارتی نه.

نه و نه گهرین دیار ژ چوار نه گهران پیکدهین.

ئیځک: کیم خوارن چونکی گهلهک خوارن دبیته نه گهری
خه وه کا گران و زیکا ژخه و نه رابون و نه فه دی بیته نه گهری
ژدهست دانا شهف نفیژیان.

دوو: ب روژ خو گهلهک ماندی نه کهت ب وان کارین نه
پیدفی.

سی: دهستا ژخه و ب روژ بهرنه دهت نه و ا دیژنی (قیلوله) ئانکو
ب روژ بنفیت نه گهر خو خه و کیم ژی بیت.

چوار: ب روژگونه هان نه که ت چونکی کرنا گونه هان دبیته
 نه گهری ژدهست دانا شهف نفیژیان.

نه گهرین فه شارتی ژی پیکدهین ژ چوار نه گهران:

ئیک: پاراستنا دلی مروفی باوهردار ژ کرب و کینی به رانبره برایی
 خو پی موسلمان، و خو پاراستن ژ کرنا بیدعی و خوشیین
 دونیای.

دوو: ترسا ژ خودی و پشت به ستنا دلی ب خودی و هه بونا
 هیقیین کورت (قصر الامل) به رانبره ری ژيانا دونیای.

سی: زانینا مه زناهی و بهایی شهف نفیژیان دئیسلامی دا.

چوار: نه فه مه زنتین هاندر و پالپشته بو کرنا شهف نفیژیان،
 نه و ژی چه ژیکرنا مروفی بو خودای مه زن و بهیز کرنا باوهری
 دشهف نفیژیان دا، و بزانت کو نه و چ گوتنا نایژیت دنفیژی
 دا ئیلا به حس و په سنا خودای مه زن دکه ت.

سى: پهوشا سهلهفان دپيشكيشكرنا مالى دا و كرنا خپران دههيفاه پهمهزانى دا

ابن عباس رازى بونا خودى لى بيت ديپژيت: پيغهمبر ﷺ مهردترين كهس بو دپيشكيشكرنا مالى خو دا، و دههيفاه پهمهزانى دا زيدهتر مالى خو پيشكيش دكر، و ل دهى جبريل عليه السلام هات با دهف كو هه مى شهقين پهمهزانى هاته دهف پيغهمبرى ﷺ وقورئان بو دگوت ل وى دهى پيغهمبر ﷺ پتر مالى خو پيشكيش دكر و دكره خپر.

ابن عمر رازى بونا خودى لى بيت: روژى دگرتن و فتاره نه دكر ئيلا دگهل فهقير و ههژاران فتاره كربا، و نه گهر كهسه كى داخوازا خوارنى ژى كربا دا خوارنا خو دهتى و نهو دا ب زكى برسى بروژى بيت.

يونسى كورى زهيدى رازى بونا خودى لى بيت ديپژيت: ابن شهاب نه گهر پهمهزان هات با وى بهس قورئان دخواند و خوارن ددا خهلكى.

حمادی کوری ابو سلیمانی: ئەف زه‌لامه‌ ئە‌گه‌ر هه‌یفا په‌مه‌زانی
 هات با نان ددا پینج سه‌د که‌سین ب روژی دفی هه‌یفا دا، و
 پشتی جه‌ژنی زی هه‌ر ئیک ژوان سه‌د لی‌ره ددانی.

چوار: پاراستنا ته‌زمانی و کی‌م ئاخفتن و خو دویرکرن و خو پاراستن ژ دره‌وی ده‌یفا پهمه‌زانی دا.

ابو هریره رازی بونا خودی لی بیت فه‌رموده‌یه کی بومه ژ پی‌غه‌مبه‌ری عليه السلام فه‌دگو‌هیژیت و دی‌ژیت: هه‌ر که‌سه کی ده‌ستا ژ گوتن و ئاخفتن دره‌و نه‌ به‌رده‌ت خودای مه‌زن چ پید‌قییاتی ب رۆژین وی نینه‌ چونکی به‌س یی خو ژ خوارن و فه‌خوارنی دویر کری.

المهلب دی‌ژیت: ئەف فه‌رموده‌ به‌لگه‌یه ل سه‌ر هندی کو رۆژی گرتن بتنی ئەو نینه‌ خو‌رابگری و خو دویر بکه‌ی ژ خوارن و فه‌خوارنی، به‌لکو خو‌راگرتن و دویر کرنه‌ ژ گوتن و ئاخفتن نه‌جوان و دره‌و کرنی.

پی‌غه‌مبه‌ری خودی عليه السلام دفه‌رموده‌یه کی دا دی‌ژیت: ئە‌گه‌ر ئیک ژه‌وه‌ ب رۆژی بوو بلا گوتن و ئاخفتن خراب نه‌که‌ت، و

نه گهر كه سه كې خه بهر گوته ته يان شهري ته كر بتي بيژي
نه ز يې بر وژي مه نه ز يې بر وژي مه.

عمرې كورې خطابي رازي بونا خودي لي بيت ديژيت: روژي
گرتن بتي نه و نينه خو رابگري ژ نه خوارن و فه خوارني بهلكو
خو راگرتنه و دوير كرنه ژ گوتن و ئاخفتن خراب و دره و كرنې
و شه ره ده في و سويند خوارن ب نه هه قي.

طلق كورې قهيس ديژيت: ابو ذر رازي بونا خودي لي بيت
گوته يه: نه گهر كه سه كې روژي گرت هندي بشيت بلا خو
بپاريزيت. "طلق" ديژيت: نه گهر په مه زان هات با "ابو ذر" نه
دهر دكه ت ئيلا نه گهر بو نقيژي نه با.

مجاهد ديژيت: دوو سيفه ت يين ههين نه گهر ته خو ژي
پاراست ل وي ده مي دي روژيا ته ژي يا پاراستي بيت نه وژي
(غه يبه ت كرن و دره و كرن) ه .

جابرئ کورئ عبداللہ ی رازی بونا خودئ لی بیت دیئیت:
 ئەگەر ب رۆژی بوی ب چاف گوھان ژێ ب رۆژی بە ئانکو
 ژ دیتن و گوھلی بونا حەرەم، و بلا ئەزمانی تە ژێ ب رۆژی بیت
 ژ گوتن و ئاخفتنێن خراب، و خو بپاریژە ژ ئازاردانا کەسین بن
 دەست ھەلاتا تەفە، و زکری بکە و کەسە کێ لسەر خو بە دەمی
 تۆی برۆژی، و نەھیلە ئە و رۆژین تە ئەوین تۆ تیدا برۆژی وە کێ
 وان رۆژان بیت ئەوین تۆ تیدا نە برۆژی.

ابو عالیة رازی بونا خودئ لی بیت دیئیت: رۆژی گری بن
 دپاراستنا خودئ دا چونکی غەیبەتی ناکەت.

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وصلی اللہ علی نبینا محمد و علی آلہ وصحبہ أجمعین

نافهړوک

- ټيک: پهوشا سهلهفان دگهل قورئان خواندنې.....6
- دوو: پهوشا سهلهفان دگهل شهف نفیژييان.....9
- سی: پهوشا سهلهفان دپيشکيکشکرنا مالی دا و کرنا خيران دههپفا
پههزانې دا15
- چوار: پاراستنا نهزمانی و کیم ئاخفتن و خو دويرکرن و خو پاراستن
ژ درهوی دههپفا پههزانې دا.....17

مزگفت

www.mzgaft.com